

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 7 Octombrie.

În numărul 101 al diariului nostru am publicat epistola generalului Traian Doda, adresată preșidentului casei de jos a parlamentului din Budapesta, în care declară, că nu-și poate prezenta credenționalul pentru a fi verificat, nu renunță nici la mandatul său de deputat ales, ci așteaptă ca parlamentul să ia măsurile, cari va afla cu cale ale lua în urma acestei declarațiuni. Din cuprinsul declarațiunii cetitorii nostri s'au putut convinge, că deputatul cercului Caransebeș, rămas numai singur reprezentat al românilor cu programa politică dela 1881, în fața abuzurilor comise cu ocaziunea alegerilor din vara trecută, în fața apăsărilor de tot soiul, la care este spus poporul român în patria noastră, a ținut de cuviință a nu se prezenta singur în parlament și a se espune la aceea, de a fi cercul lui declarat de vacant, pentru a cărui întregire de bună seamă se va pune la cale alegere nouă mobilizându-se întreg aparatul administrativ spre a produce un alt rezultat, ca să se evite o nouă declarație, ca cea de acuma, ca adecă deputatul ales nu voiesce să fie la un loc cu aceia, cari după a lui socotință nu lucră pentru interesele generale ale patriei, prin urmare nu și pentru cele ale nemaghiarilor din patria noastră.

Între împregiurări normale ar trebui se producă o sguđuire puternică faptul, că un deputat ales, cu considerare la multele abuzuri ale administrațiunii la alegerile dietali, abuzuri, cari au avut de urmare eschiderea tuturor candidaților români de prin cercurile, în cari românii fac marea majoritate a votanților, renunță indirect la mandatul său, nevoind a-și prezenta credenționalul. Între împregiurări normale lumea ar cerceta, într-o cât sunt adevărate faimele despre abuzurile fabuloase, și ar căuta stirpirea răului, până când încă demoralizarea n'a luat dimensiuni așa de mari, încât o îndreptare să se pară cu totul imposibilă.

Vocea unui deputat ar trebui se producă sguđuire puternică chiar și atunci, când deputatul acela n'ar fi un general din armata austro-ungară, încărunit în serviții pentru patrie și tron. Este pusă sub întrebare demnitatea parlamentului, când e vorba de abuzuri la alegeri, și e chemarea guvernului a restabili adevărul și a da satisfacție moralității publice, ca pe baza corupțiunii în cele administrative să nu se împingă cetățenii la desperare și statul la ruină.

Nu așa se întâmplă însă în cazul concret, nu așa se întâmplă în general la noi, când este vorba de a scoate la iveală cât mai mulți deputați pentru vre-una din partidele din parlamentul nostru. Parola aici nu este căutarea după starea faptică a lucrului, pentru delăturarea abuzului, ci cautarea de mijloace, prin cari să se acopere abuzurile.

Sunt nenumărate cașurile de abuzuri cu ocaziunea alegerilor, și credem, că nu se va cere dela noi să le înșirăm la acest loc.

În special abuzurile comise în cercurile românesci sunt foarte bine cunoscute, întocmai ca și uneltirile de tot soiul, cu cari se pun pedeci nișuițelor noastre a da înainte pe calea progresului.

Din șirul cel lung al plângerilor noastre, cele înșirate în declarațiunea dnuului general Traian Doda sunt numai o verigă.

Este însă bine să nu trecem cu vederea nici peste această verigă, ci se o punem la răvaș, căci cine știe nu ne va prinde bine și ea, când va veni se cetim seria cea lungă a creștăturilor, pe cari ți de ți nevoiți suntem să le facem.

Ne este dat să trăim aici pe aceste locuri dimpreună cu popoarele, cari se află și ele alături cu noi. Despre aceasta nime nu se mai îndoesce. Voim se fim și suntem cu toții fii credincioși ai patriei mame. Voim în special noi românii se trăim bine cu popoarele conlocuitoare și să ne desvoltăm păstrându-ne neschimbată religiunea străbună și naționalitatea noastră.

Un curent bolnăvicios domnesce ađi în întreagă societatea ungurească: ea voesce să ne desbrace de firea noastră. Pentru aceasta sunt abuzurile de tot soiul. Aici se esplică pentru ce la noi s'a declarat o neimpăcată luptă de rasă.

Se înțelege, că noi am primit lupta, o susținem cu încăpăținare prin mijloace legale, și avem credința, că actualul curent bolnăvicios va dispărea din capul ungușilor, va dispărea cu vremea, care până acuma multe boale a vindecat.

Revista politică.

Protivnicii principelui Ferdinand al Bulgariei capitulează pe rënd, unul câte unul. Radoslavoff, care a stăruit mult contra alegerii prințului, în o audiență avută de curând la el, a declarat formal alipirea sa pe lângă actualul principe, precum și pe lângă guvern. Mai sensațională decât aceasta a fost însă vestea despre audiența, ce a avut-o metropolitul

Clement la principele, după cum spun scirile sosite de curând din Sofia. Metropolitul Clement, susținut de toți de mare rusofil, a cerut audiență pentru de a-și esprima loialitatea sa față de tron. Aceste vizite făcute prințului Ferdinand din partea unor bărbați susținuți de aprigi contrari ai lui, precum și reușita covârșitoare a regenții la alegerile pentru sobrania, sunt bune prospecte pentru poporul bulgar, care acum se crede tot mai mult îndreptățit de a spera la o resolviere mai grabnică a cestiunii de mult trăgănite.

Ceeace mai promite încă resolvierea cestiunii și consolidarea pe încetul a regimului Coburg, este după „Post” și împregiurarea, că prin tripla alianță de curând încheată, și starea confuză din Franca, unui conflict mare între puterile europene i-s'a pus pentru un timp oare-care stavilă.

În întâlnirea dela Friedrichsruhe, în care pe lângă alte cestiuni importante s'a discutat mult și cestiunea bulgară, încă s'a precizat calea, ce o au de urmat cele trei puteri în această afacere, după cum anunță „Morning Post”. Puterile aliate au decis, ca să se trimită o notă Rusiei invitând-o de a-și formula propozițiunile sale referitoare la pretensiunile sale față de Bulgaria.

O deslușire în cestiunea toastului marelui duce Nicolae, care a dat ansă la o mulțime de interpretări false și presupuneri de uneltiri vrășmașe, mai cu seamă de cătră Germania, a dat în foile din Paris, cel mai competent în această afacere, căpitanul corăbiei „Uruguay” pe bordul căreia a fost rosit toastul, dl L. Bougault. El numesce toastul așa după cum l'a reproduc „Figaro” un ce „fantastic”. E obicei satorit, țiice densusul, ca pe toate vapoarele societății, la finea călătoriei să se arangeze o masă comună, în urma căreia călătorii, după ce au deșertat câteva sticle de șampanie, se despărțesc unii de alții. Aceași scenă s'a întâmplat și în călătoria din urmă. Marele duce aflându-se printre pasageri, a luat și el parte la dineul de pe corabie, unde s'au ridicat mai multe toaste pentru Franca și Rusia; dintre cuvintele care se ascriu marelui duce însă, nu s'a rostit nici unul.

Tot în timpul acesta și ambasada rusească din Paris a declarat, că cuvintele atribuite marelui duce Nicolae sunt o simplă scornitură a jurnalelor.

Apoi se nu se uite.

Cetitorii nostri și vor fi aducând aminte, că „Românul” din București într-o notiță scurtă trage

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoria.

(Urmare).

Protopopiatul Lodromanului.

La satul Forro întra 13-lea țiua, luni și anul cum s'au făcut în prilegiul visitației canonicesci de preoții cei ce urmează aceasta cercetare.

294. **Sent-Iacob,** Popa Ioan Roman, are singelie dela episcopul Dionisie.

filia **Ațintși.**

Protocolul circularilor n'au produsulit despricinuindu-se, cumcă protopopul Stefan ar fi luat cu sine, eară cel al botezaților n'au produsulit.

295. **Mikoslaca,** filia **Apahida . . Gombos** și **Kis-Ana.** Popa Marcu Cingăzel are singelie dela Domnul Dionisie episcop.

Protocolul circularilor au produsulit până la 7 Septembrie a. 1785, ear protocolul celor botezați n'au avut.

296. **Forro.**

Popa Mihail Popovici, are singelie dela D. episcop Dionisie.

297. **Harri** sau **Heria.**

Protocolul circularilor au produsulit, într-o care era scris până la a. 1786, care umplându-se locul mai mult pusă n'au fost, pentru aceea de aceea vreme următoare porunci în altul au scris, asemenea și protocolul despre botezați i s'au făcut și arătat.

Popa Nicolae Man, are singelie dela D. Sofronie episcop.

Protocolul circularilor au produsulit și până la a. 1785 luna lui Septembrie sunt toate scrise; asemenea fiind cei botezați, cununați are însēmnați pe o hârtie.

298. **Gabod,** filia **Copand.**

Popa Ioachim Joniță, are dalteria dela episcopul Sofronie și dela Biv vicarius întărire.

Protocolul circularilor au produsulit și precum la ceilalți așa și la densusul s'au aflat. Asemenea fiind cei botezați, cununați are însēmnați.

299. **Herep,**

300. **Sâmbenedek,** filia **Medves.**

301. **Ciongva.**

Popa Eftimie Moldovan, are dalteria dela D. Sofronie epi-

scop și dela Biv vicarius întărire.

Protocolul circularilor au produsulit și până la anul 1785 luna lui Septembrie sunt toate scrise.

Asemenea fiind cei botezați, cununați are însēmnați pe o hârtie.

302. **Ola-Silvás.**

Popa George Majer, are singelie dela răposatul episcop Dionisie.

Protocolul circularilor au produsulit până la a. 1785, 20 Februarie, ear celor botezați, n'au produsulit, că n'are.

303. **Batiz-haza** sau **Botez.**

Popa Gligorie German, are dalteria dela D. episcop Sofronie, și dela Biv vicarius întărire.

Protocolul circularilor au produsulit dt. dt. dt.

304. **Ispalaka,** filia **Vladhaza, f. Ozd, Bikis** sau **Bag.**

Popa are singelie dela mine. Protocolul circularilor produsulit dt. dt. dt.

la îndoielă adevărul, că Escel. Sa I. P. S. Domnul arhiepiscop și metropolit Miron Romanul a fost întimpinat resp. i s'a prezentat tinerii români gr. or. dela universitatea din Cluș.

Cetitorii noștri și vor aduce aminte și despre aceea, că în Nr 94 al diariului nostru, în care s'a publicat aceasta notiță, am publicat și o corespondență din Cluș, despre întimpinarea și prezentarea omagiilor bisericeii noastre Maiestății Sale, și astfel am aflat cu cale, ca din corespondența primită relativ la prezentarea tinerilor noștri la Escel. Sa, se estragem numai partea, ce privește aceasta afacere.

Vedând, că „Românul” — credem și de astădată fără incident — ne insinuă, că noi amăgim publicul, i am promis, că suntem gata a-i documenta în mod autentic, că nu amăgim publicul, înțelegând sub aceasta nu, că avem să alergăm după subscrieri, ci ca să-i cerem autorizarea corespondentului, ca să-i putem publica numele. Într'aceasta ne vine o corespondență dela membrii deputațiunii tinerilor din Cluș, prin care se confirmă pe deplin faptul, și astfel luând și „Românul” spre știință starea lucrului, credem de încheată acestuina. Dar ne am înșelat în credința noastră, pentru că uitasem de cei ce iubesc pricina, și astfel ca din bun senin în Nr. 221 al „Tribunei” ne pomenim cu următoarea notiță:

„Un omagiu. Metropolitul Miron a fost la Cluș. Vre-o patru tineri universitari, au crezut de cuviință, ca în numele universitarilor români, să-l salute și să-i exprime sentimentele de adâncă reverință”. „Telegraful Român” a provocat un mare cas din aberațiunile acestor tineri așa încât a trebuit să vină „Românul” din București să reducă importanța pretinsă a acestor copilarii și chiar să tragă la îndoială esactitatea informațiunii „Telegr. Rom.” La rîndul ei a venit și „comisiunea esmisă” și consfințește adevărul informațiunii „Telegrafului”. Și noi tragem la îndoială, că acei patru tineri ca „comisiune esmisă” din sinul studenților universitari s'ar fi prezentat înaintea Metropolitului Miron. După câteva zile vom fi în stare a restabili adevărul și a descrie solemnitatea acestei zile și discursurile ce s'au ținut cu această ocaziune. Deocamdată reproducem după „Telegr. Rom.”, o declarație a tinerilor universitari: Deci în interesul adevărului ne simțim îndatorați înșii a aduce la cunoștință, cumcă tinerii români dela această Universitate creștind a-și împlini o fiacșă datorință, prin o deputațiune esmisă din sinul ei, constatătoare din subscriși, într'adevăr s'a prezentat înaintea Escelenței Sale, esprimându-și sentimentele de adâncă reverință, ce le nutrește junimea față cu Inaltul nostru Prelat, — ceea-ce ve rugăm, M. St. Domnule redactor, spre lămurirea celor dela „Românul”, a le da publicității. Ioan Popescu, asc. de drepturi; Enea Draia, asc. de drepturi; Gavril Cosma, asc. de drepturi; Victor Mihu, asc. de medicină.”

Am tot acceptat, ca se fim desavuati prin dnii dela „Tribuna,” pentru aceea le am și dat un respiriu de o săptămână, dar vedem, că tac tăcerea morții și astfel ca se nu cugete lumea, că ni se face vre un serviciu prin tăcerea domnilor dela „Tribuna,” trebe se constatăm, că dlor pot înregistra în aceasta afacere cu un blamagiu mai mult, pentru că dela Cluș — încât suntem noi informați — a căpătat răspuns, că cele scrise de noi sunt adevărate și rău fac, că fără de nici un motiv se pun și atacă. Ear noi la aceasta le mai spunem, că nu poate fi nici decăt în interesul tinerilor universitari, când i angajează pentru demonstrațiuni.

Apoi domnilor dela „Tribuna”! Noi în ce privește întimpinarea arhierilor români în Cluș, mai scim și alte lucruri, cari pe Dvoastră sigur că nu ve ating în mod plăcut, dar nu aflăm de cuviință a lua notiță despre acel fapt regretabil, pentru că nu privim misiunea publicității de a face servicii lucrurilor senzaționale și de scandal, pentru

aceea și de astădată ve aducem aminte numai de țicerea cunoscută: Nu te umfla, că-i crepa.

Varietați.

* (Himen.) Dl George Oprea cleric abs. al arhiepiscopiei gr. or. și ales paroch în Huniădoara, și va serba cununia sa cu dșoara Mariți Adamovici, afabila fiică a preotului gr. or. din Abrud, Dionisiu Adamovici, în 18/30 Octobrie a. c. în Abrud.

Le dorim vieață lungă și fericită!

* (Congres filocseric.) În Odessa, în curând va fi conchemat un congres filocseric, la care vor participa și reprezentanți de ai României, în persoanele dlor: Vitzu, profesor la facultatea de științe în București, și Konya.

* (Difteritis.) Din Alba-Iulia ni se scrie: Ambe școalele române confesionale de aici sunt închise din cauza difteritului, ce grasează în mare măsură prin sub-urbiile Albei-Iuliei. Pe țic sunt câte 3—4 ba și 7 casuri, ear poliția nu ia măsurile sanitare necesare pentru stirpirea acestei boale epidemice.

Chiar și oameni mari sunt atacați de acest morb. Sub-urbiile aceste sunt locuite numai de români și de aceea poate, nu se îndeamnă domni dela poliția a lua măsurile cuvenite.

* (Vinicultura în România.) „Cetim în Curierul Financiar.” Se scrie din Odobesci, că unii din proprietarii de vii culegând din viile lor (de a 2-a mână) câte-va vase de vin ca „trufanda” (vin de primeur) s'a constatat la gleuco-anometru (mustimetre-saleron) 9 grade. Acest rezultat lasă a se spera că se va obține o recoltă de 12 până la 13 grade și că anul aceasta vom avea o calitate de vinuri cu mult superioară anului 1882. Prețurile au început a se urca și se speră a merge tot urcându-se.

Doă case mari de comerț, una franceză și alta germană, au trimis reprezentanții lor spre a face însemnate cumpărări de vinuri pentru esport. Cumpărările fie cărei case s'ar urca de la 60 la 70 mii decaltri.

La Buzău culesul viilor se face cu mare activitate. Produsul lor este abundant și foarte satisfăcător sub raportul calității.

* (Constituire.) Societatea de lectură a tinerimeii clericale din Caransebeș s'a constituit Joi în 1. Octobrie a. c. și a ales pentru anul 1887/8 următorii funcționari: de președinte Dl Gerasim Sêrb profesor de teologie; vice președinte Vicențiu Goiț cleric curs III; notariu de interne Traian M. Oprea cleric curs III; notariu de externe Ioan Nicorescu cleric curs III; bibliotecariu Floria Cioloca cleric curs II; cassariu Avram Corcea cleric curs II. Membrii în comitet din cursul al III: Nicolau Brendeu, Dionisie Goanța și Solomon Petrescu; din cursul al II: Nicolau Jurca, Octavian Loichița și Ioan Murgu; din cursul I: Ioan Beldea, Nicolau Constantinovici și Petru Ieremia.

* (O slabă gratulare.) Un fisic frances, căsătorindu-se cu o tineră și frumoasă damă, primî, conform datinei, gratulațiuni dintr-o parte și dintr'alta. În șirul gratulatorilor se afla și renumitul fisic Ampères, care cu o seriozitate mare adresă colegului seu următoarele cuvinte:

„Viu Dle coleg, se te mângăiu în fericirea Dtale.”

* (Turnuri babilonice.) Nisuița popoarelor a da dovezi despre puterea și perfecțiunea lor în artă și știință e deja vechiă, după cum do-

vedesce nefericitul turn babilonic și piramidele din valea Nilului. Nisuița aceasta se arată și la popoarele moderne și germanii, cari până mai deunăci se țineau mândrii cu înălțimea turnului din Köln, astăzi se ved întrecuți și de Americani, ca se abstragem dela turnul de 300 metri, ce se va ridica cu ocaziunea expozițiunii în Paris. În Philadelphia Americanii au un turn, care întrece cu 7 metri pe cel din Köln, care e de 156 m.

* (Bancă nouă.) După cum cetim în „Biserica și Școala” statutele băncii „Victoria” din Arad s'a aprobat din partea tribunalului de acolo și sunt prospecte ca să se înceapă activitatea deja în 1 No-vembre a. c. nou.

* (Cauzele somnului.) Fisiologi distinși s'au încercat și se încearcă și astăzi a arăta, cari sunt cauzele cele adevărate, din cari provine somn. Wilhelm Preyer într'un tractat plin de spirit și erudițiune a redus somnul la formarea unor substanțe obositoare, cari substanțe, după cum ne spune el, se formează prin activitatea tuturor organelor. Aceste substanțe îngrămădindu-se în creri consumă oxigenul, care de altmintrelea este necesar pentru funcționarea acestora din urmă; din cauza lipsei de oxigen crerii, ne mai putend funcționa, adorm și se desceaptă numai atunci, când substanțele obositoare s'au ocsidat pe deplin și oxigenul poate influența liber asupra crerilor, iritând de nou pe acestia.

În timpul mai nou s'a constatat cu toată siguranța, că organismul în tot timpul activității sale produce într'adevăr substanțe, cari se aseamănă alcaloidelor plantelor și se numesc cu un termin tehnic leucomăine, cari au influență de a provoca somn și cari ușor se ocsidează.

Un naturalist belgian cu cunoștințe multilaterale, cu numele Leo Errera, într'o disertațiune a sa, ținută înaintea societății antropologice din Brüssel a amintit, că descoperirea mai sus pomenită, poate servi de basă sigură într'u a esplica somnul în un mod adevărat științific, precum și ivirea periodică a aceluia.

Cu ivirea somnului și cu nefuncționarea celor mai multe organe, înceată de a se mai produce „leucomăin” care în tot timpul, cât omul doarme, se reduce din ce în ce prin un fel de proces din partea sângelui oxigenat, așa că atunci, când omul se desceaptă „leucomăin”-ul e redus la un minimum. Cu desceptarea omului din somn începe ear producerea treptată a „leucomăin”-ului și acest proces se repetează în continuu.

Resultatele dobândite, în ceea ce privește esplicarea somnului prin formarea amintitelor substanțe, corespond într'u toate fenomenelor, ce se ved la somn. S'a observat, că în cea dintâia oară somnului e foarte greu, și cu timpul devine din ce în ce mai ușor, așa că, cătră ziua ajunge și cea mai mică influență de a descepta pre om.

E probabil, că în decursul somnului, se mai întemplă și alte procese, cari contribuesc la recreerea organismului.

* (Bibliografie.) Programa a XI a gimnasiului inferior public român gr. or. din Brad. În tiparul tipografiei arhiepiscopale a apărut programa a XI-a a gimnasiului român gr. or. din Brad, publicată de dl Vasilie Dămian protopresbiter și director pro an. scol. 1886/7. În această programă se subsumă datele mai însemnate referitoare la viața internă și esternă a institutului din cari fiind unele

305. **Kiukiuvár** sau **Cetate de baltă**, f. **Sovanfalva** sau Popa Mihail Căpacianu, are singelie dela mine.

Protocol nu are nici unul fiind nu demult preoțit și aședat.

306. **Lodroman.** Protopopu Ioan Ioachim n'au produsuluit singelie.

307. **Adamos.**

308. **Borzás** sau **Bozias.**

309. **Bethlen** sau Popa Ioan Moldovan, are singelie dela D. Dionisie.

S. Miklos.

Protocolul circularilor au produsuluit dar nimica într'ensul scris.

310. **Also-Capolna** Popa Simion Popovici, are singelie dela D. Dionisie episcop.

Protocolul au produsuluit, dară nimic într'ensul scris.

311. **Fejzes și Vezes.** P. Nicolae Zagrav.

Protocolul au produsuluit, dară n'au într'ensul scris.

După aceasta tuturor preoților s'au făcut și dată învătătura, cum se împlinescă slujbele și datorile sale și protocoalele, care n'au avut într'ensele toate circularile scrise, ca se le scrie după rëndul, cum

s'au dela noi dat prin nomesnic dela protopopu a Luncei . . . și se le scrie asemenea și care n'au avut protocol de cei botezați se-l facă cât de grabă și într'ensul după datul formularii prin protopop se scrie.

Petru mai buna adevărință aici s'au însemnat ziua, luna, și anul însuși pus.

Popa Mihail Popovici namesnic din Forro.

Protopopiatul Ungri la 16 August a. 1787 s'au luat lucrarea aceasta în visitația canonicască și fiind preoți înainte chemați și adunați, protocoalele sale, care au produsuluit într'ensu nici cei botezați nici poruncile n'au fost scrise, așa li s'au . . . eară de isnov formulariu arătat și poruncit, cum trebuie se facă.

Pe lângă aceasta și învătătura arhierescă li s'au făcut. Ioan protopopul Ungri.

Protopopiatul Egersegului la 30/19 August a. 1787 s'au luat lucrarea aceasta în visitație canonicască și fiind toti preoți afară de Gavril Popovici dela Kis-Ikland, Gligorie Hațegan, P. Gligorie Popovici dela Șoșa adunați au produsuluit uni din

tr'ensu protocoalele ear uni . . . . . (fiind foaia ruptă nu se pot ceti trei rënduri ce urmează).

Opt săptămâni, precum la protocoalu poruncilor toate poruncile după rëndul, precum s'au trimis, așa și la protocoalu celor botezați, cununați și morți toate întemplările fețelor se . . scrise, altmintrelea, care nu va vrea se ție fără de iertăciune și pedeapsă i va urma.

Ioan Popovici m, p., Ioan O. m. p.,
protopopul neunit al Egersegului. protopop.
(Va urma.)

* (Esposiție.) În zilele acestea s'a deschis cu mare alaiu o esposiție agricolă în Deș. Se scie că în fruntea comitatului Solnoc-Dobâca se află dl baron Desideriu Bánffy, care e stăpănit de un esces de zel în activitatea sa pe toate terenele. Nu voim se reprobăm această întreprindere, dar cam scim noi din a cui sudoare se prezentează astfel de lucruri mărețe, și a acestora e numai sarcina, ear laurii i culeg alții. Despre atâtea sute de mii de români ce locuesc în acest comitat, nu cetim nimic îmbucurătoriu, numai asupriri și nemulțămiri.

dintre dâensele pentru noi românii de interes general, estragem următoarele:

Cu anul scol. 1886/7 a intrat gimnasiul în al 18-lea an al existenței sale.

În decursul anului scolastic s'a celebrat ziua patronilor gimnasului „Constantin și Elena” tot-asemena s'a celebrat părăstase pentru fericirii și de pie memorie „Andrei bar. de Șaguna și Emanuel Gozsdu”.

În 20 Maiu Il. Dl. Elischer Iószeff, directorul suprem al districtului de învățământ Sibiu ca emis ministerial a cercetat gimnasiul, asistând la oarele de propunere ale singuraticilor profesori, cu care ocaziune Ilustritatea Sa ținând o conferință, a declarat, că institutul în timp relativ foarte scurt a făcut progresul, pe care alte institute în asemena impregiurări, nu l'ar fi putut face.

În ceea ce privește frecuența gimnasului vedem, că cele patru clase gimnasiale au fost cercetate de 88 elevi, dintre cari numai 8 sunt de confesiuni străine, ceilalți sunt toți români gr. or.; ear scoala capitală a fost cercetată de 45 elevi.

Biblioteca, care la finea anului scolastic trecut consta din 750 opuri, sa mai sporit în anul scol. 1886/7 cu 84 opuri, cari parte sunt donațiuni, parte sau cumpărat pe bani din fondul bibliotecii.

Aparatele de învățământ: pentru geografie, geometrie, fizică, istoria naturală s'a sporit asemenea prin mai multe bucăți.

În special observăm din această programă, că acest institut este bine întocmit în ceea ce privește predarea învățământului, și prevederea lui cu cele necesare ceea ce are a se mulțami în parte mare conducătorilor.

— De curând a eșit de sub tipar și partea II a manualului: „Curs de limba maghiară pentru scoalele populare” de I. Molnár. Ear partea III (Eserciii stilistice) se află sub tipar. Manducerea la manualele numite se pregătesce.

„Rumänien.“

de

Rudolf Bergner.

(Urmare.)

Și mai sunt multe pasteluri de-aceste în cartea dlui Bergner, cari trebuie să producă în tot omul cu simț ca și în dl autor, cel mai adânc resentiment și greață.

Numai din acest singur adevărat punct de vedere privită cestiunea ovreismului, se poate cunoaște, ce plagă este ea pentru România și se poate justifica cu desăvârșire ținuta precaută a guvernului român față cu tractatul dela Berlin, care se pare a-și fi bătut mai mult capul cu prosperarea unui neam de mișei, decât de ceea a unui popor de viață și de viitoriu.

Dl Rudolf Bergner s'a sciut ridica și aci la cel mai nobil nivel întru judecarea situațiunei, astfel, că trebuie să resimțim o mare mulțamire când cetim rezultatele observațiunilor lui în această materie.

„De altfel trebuie să recunoaștem — dice autorul, — că guvernul român s'a nisuit într'un mod laudabil, a ținé după puțință în frâu elementul jidovesc, și în casuri singurate va fi obvenit chiar o favorisare hotărâtă a propriei sale poporațiuni. . . .” „De o suprimare publică a ovreilor nu poate să fie vorba în România, căci dacă ar fi așa, s'ar fi închis de mult teatrul jidovesc din Iași.”

„Fapt este, că românii în judecarea înțeleaptă a relațiunilor, până la tractatul din Berlin au denegat egala îndreptățire a ovreilor, că s'au supus cu durere de inimă la dispozițiile acele internaționale și că încă și ađi se nisuesc în mod laudabil într'acolo, ca poporul ovreesc buimăcit de ura religionară să nu esercite nețermurit o stăpânire orbilă, cum se întemplă aceste în ținuturile muntoase ale Maramurșului espuse oblăduirii maghiare. Acolo (în Maramurș) se simte jidanul pe deplin domn al situațiunii și în Europa apuseană nici n'au idee oamenii de cele ce se petrec aci, și de crimele rămase nepedepsite.”

Dar destul atât despre cestiunea aceasta nepăcută și se punem toată încrederea în înțeleapta prevedere a guvernului român, care va sci se treacă și pesta scilla ovreismului cu noroc naia țării românesci!

Și acum încă un lucru, — care dl autor în puțin cuvinte îl marchează destul de caracteristic, merită ca și noi în recenziunea noastră menită pentru publicul român, să-l accentuăm eară și eară, căci el este foarte trist și simptomat și e timpul suprem de a fi îndreptat.

Poate că dl autor să fi făcut și alt undeva observația, nu scim, dar numai în Iași i s'a părut de astfel, încât n'a putut să o lase nenotată.

La pg. 60 cetim:

„E surprindătoriu pentru un oraș de provincie lipsa absolută de lectură în localurile publice. Chiar în „Otelul Traian” de altfel perfect arangiat, nu se află decât „Neue freie Presse” și încă două jurnale românesci, și chiar și aci se joacă toți în șach și table cu toată liniștea sufletească, tocmai în ziua când sosese scirea detronării principelui „Alesandru din Bulgaria, — jurnale nu cere nici un suflet de om.”

Este un lucru grozav de abnorm acesta, care a trebuit cu tot dreptul să surprindă pe dl Bergner.

La otelul prim în a doua capitală a unei țeri, care dispune de 3026 scoale pregătitoare, cu 5263 instructori și 141,542 de elevi se află cu totul 3, și: trei diare, cari însă nici atunci nu se cetese, când baram curiositatea înăscută neamului omenesc ar trebui să te silească!

Toate scolile, toți dascăli și profesorii nostri, par a fi inzadar; rezultate puțin. Marea maioritate a oamenilor nostri ieșiți din scoala încungiură lectura, la mulți se pare lectura ca o povară, pe care sunt buni bucuroși de a nu o purta. Câmpul literaturii noastre abia incolțite se părăginesce, căci li lipsesce spriginul și interesul de lipsă din partea publicului.

Reforme și îndreptări pe terenul instrucțiunii publice sunt neamănate, căci iertenise vorba, dar după părerea noastră în punctul acesta numai scoala poate se poarte vina.

Problema principală a scoalei nu este a aduna numai în mintea scolarilor un cuant de cunoștințe, dar mai mult prin o grupare rațională și metodică a acelora să se desvoalte interesul de sciință. În România până acum prea puțin pond s'a pus pe această recerînță pedagogică. S'a crețut de ajuns, dacă prin premii, care acolo joacă un rol prea mare să de din afară un impuls la instrucțiune. Să credem, că reformele de instrucțiune, ce se pregătesc a se introduce în scoalele din România vor introduce și sisteme noi în învățământ și prin urmare se va curma cu acest rău.

Ar mai rămânea să vorbim de modul cum scie Dl Bergner aprețui valoarea României, ca stat militar, recomandând-o cu toată căldura în atenția puterilor apusene, — de espunerile sale științifice asupra îndreptării referințelor agricole, comerciale, silvanistice și balneare, — de misiunea culturală în orient a României, pe care în mod necondiționat i-o dă Dl Bergner. Dar ne temem, că și până aci ne am estins prea mult cu o nepretențioasă dare de samă, destinată coloanelor modeste de sciință și literatură ale unui jurnal politic.

De aceea încheiem cu următorul reasumat:

„Rumänien,” opul din urmă al Dlui Bergner este o carte, ce se recomandă mai ales din două puncte de vedere. În ea, și mai ales în partea primă, care se ocupă cu descrierea frumșetelor unor ținuturi și cu descrierea vieții sociale, află cetitoriuul o lectură plăcută și atrăgătoare. Domnul Bergner are ceva propriu, am puté dice, un dar dela Dumneđeu, ca prin espunere frumoasă ori ce materie să o facă interesantă. Dânsul nu ne vorbește totdeauna de lucruri mari, el se ocupă de multeori și cu lucruri mai mărunte, și cu toate acestea scrierea sa devine cu atât mai atrăgătoare; d. e. la pagina 27 a opului seu, ne dă o cartă despre mâncările naționale române și cu toate acestea nimenea nu va pute afirma, că acesta este un lucru prea neînsemnat într'o carte pentru caracteristica unei scene complete despre români. Descrierile sale sunt pline de vioiciune și naturalitate. Cine cetese descrierea minelor de sare dela Slânic (pag. 10—15) este răpit dimpreună cu autorul și transpus în aceleași simțeminte de temere și admirațiune, ca și când cetitoriuul ar vedé cu ochi toate cele ce se descriu.

Cartea dlui Bergner nu oferă numai o lectură ușoară și plăcută, dară ea este și instructivă, pentru cel ce voese a cunoaște relațiunile de tot felul într'un stat de civilizațiune europeană precum cu tot dreptul se poate numi regatul României. În partea a doua a cărți nu se mai vorbește după impresiuni subiective și momentane, care de multeori sunt înșelătoare, ci aici privește cartea caracterul științific în măsură și mai mare, căci pe basa de date în cifre se basează afirmațiunile și conclusiunile trase.

Aceasta impregiurare, care a trebuit se costeze pe autor o muncă însemnată, ne dă cea mai eclatantă probă, că Dl Bergner din capul locului a avut nizuință, și i-a și succes să dea publicului mare o carte de cuprins serios și științific, eliminând dela sine toată preocupatiunea, care pentru scriitorii anteriori în aceasta materie, a fost cea mai mare scădere. Autorul nu numai însuși se feresce a fi parțial, dară rectifică și duce ad absurdum părerile greșite ale altor autori, cari prin descrieri nefavoritoare

pentru români din capul locului s'a pus în soldul unora, cari pe români nu-i vedé cu ochi buni. El laudă ce este de laudat și condamnă, ce este de condamnat. Mai trist ne prezentează autorul starea desolată a vieții familiare în clasele alese din București, unde căsătoria nu mai este un lucru sânt — o tărie a bisericii, ci un lucru de convențiune, care astăzi se încheie și mâne se desface. Aceasta este o cangrenă socială, care după a noastră părere, stă în legătură cu introducerea căsătoriei civile. Când acest rău va submina și viața familiară din popor, atunci națiunea întreagă și statul român este amenințat. O îndreptare mai spre bine promite impregiurarea, că de presinte se află la locul seu în regatul României, ca ministru al cultelor un bărbat de o cultură adevărată și temeinică, care pricepând însemnătatea ce o are religieuna pentru un popor, să nisuesce prin ridicarea clerului și susținerea la înălțime a instituțiunilor religioase, a reda societății și statului garanțiile cele mai sigure de existență. Noi recomandăm călduros publicului de carte român opul „Rumänien” de Rudolf Bergner. *)

Dare de samă și mulțamită publică.

(Urmare din Nr. 58 și 59 ai „Tel. Rom.”)

Comitetul de ajutorare, constituit la 24 Aprilie a. c. st. n. în comuna Galați de lângă Făgăraș în țara Oltului spre a aduna ajutoare în favoarea celor nenorociți prin foc din aceasta comună, după-ce posterior a mai primit ajutoare din partea marinimoșilor contribuenți, își continuă darea sa de samă începută în Nrii 58 și 59 din „Telegraful Român” mai departe, și arată că au mai încurs ajutoare.

24. Dela On. domn Iacob Zorca, notar cerc. în Vlădeni 5 fl. 40 cr.; colectați dela: Iacob Zorca, notar cerc. (Vlădeni) 1 fl.; Toma Potcoavă primariu (Vlădeni) 50 cr.; Vasilie Belei, cassariu (Vlădeni) 50 cr.; Iacob Balcoș, paroch (Vlădeni) 1 fl.; Ioan Podariu, proprietar (Vlădeni) 40 cr.; Iacob Zorca, capelan (Vlădeni) 50 cr.; Iohan Gross birtaş (Vlădeni) 50 cr. și comuna Vlădeni 1 fl. — suma 5 fl. 40 cr. v. a.

25. Dela On. domn George Ludu, capelan și învățător în Preșmer 5 fl. 57 cr.; colectați dela: George Ludu capelan și învățător (Preșmer) 1 fl.; Irodion Frateș, învățător (Preșmer) 50 cr.; George Șurariu, învățător (Preșmer) 50 cr.; Nicolau Crăciun, neguțător (Preșmer) 50 cr.; G. Roșca, epitrop (Preșmer) 50 cr.; N. Manica, (Preșmer) 10 cr.; G. Popovici junior (Preșmer) 30 cr.; G. Popovici senior, (Preșmer) 50 cr.; Vasilie Aldea, (Preșmer) 10 cr.; N. Șandru, (Preșmer) 8 cr.; C. Șandru, (Preșmer) 10 cr.; R. Stelea, (Preșmer) 5 cr.; D. Cranga, (Preșmer) 5 cr.; A. Bălășcuță, (Preșmer) 10 cr.; N. Frateș, (Preșmer) 4 cr.; Frățila Colțiu, (Preșmer) 10 cr.; D. Dogariu, (Preșmer) 10 cr.; G. Mitan, (Preșmer) 10 cr.; N. Cârstea, (Preșmer) 10 cr.; Niculae Bălășcuță, (Preșmer) 40 cr.; George Călborean, (Preșmer) 50 cr. și Eliseiu Haida, gendarm ces. reg. (Preșmer) 30 cr. — suma 5 fl. 57 cr. v. a.

26. Dela On. domn Georgiu Cărlan, notar cercual în Ticușul român 19 fl.; colectați dela p. t. dni: Găspăr Iószeff, (Krihalma) 5 fl.; Bro K. A. (Krihalma) 5 fl.; Găspăr Iószeffné, (Krihalma) 2 fl.; S. D. K. (Krihalma) 2 fl.; Ignatz Deutsch (Krihalma) 1 fl.; Zacharia Vlad, (Krihalma) 20 cr.; Agh Lajos, (Longodâr) 2 fl.; Georgiu Cărlan, notar cerc. (Ticușul român) 1 fl. și Hersch David, arândator (Ticușul român) 80 cr. — suma 19 fl. v. a.

27. Dela On. domn Ioan Stoian, primariu în Bran 6 fl. 50 cr.; colectați dela p. t. dni: Ioan Stoian, primariu (Bran) 1 fl.; Georg Gross, birtaş (Bran) 1 fl.; Nicolae Vassiloiu, vice-primariu (Bran) 30 cr.; Carl Tartler, provisor (Bran-Poarta) 1 fl.; Iohan Ungart, (Bran) 10 cr.; Miron Totoiu, (Bran) 20 cr.; Réthi Imre (Bran) 20 cr.; Ioan Balca (Bran) 20 cr.; Staicu Voinescu, econom (Bran) 20 cr.; Bucur Rădăcină, econom (Bran) 20 cr.; Zinofie Tetulea, econom (Tohanul nou) 10 cr.; Ioan Ioan George Oltean, econom (Bran) 20 cr.; Ioan Ioan Plotogia, morariu (Bran) 60 cr. și comuna Bran-Poarta 1 fl. 20 cr. — suma 6 fl. 50 cr. v. a.

28. Dela On. domn Alecsiu Frateș, paroch gr. or. în Preșmer 7 fl. 20 cr.; colectați dela p. t. dni: Alecsiu Frateș, paroch gr. or. (Preșmer) 1 fl.; Irimie Joantea, învățătoriu (Tărlungeni) 30 cr.; Cornelius B. Popp, comerciant (Tărlungeni) 2 fl.; Costachie Bordea, (Tărlungeni) 50 cr.; Manea Tabacu, (Tărlungeni) 50 cr.; Radu Brătuc, (Tărlungeni) 30 cr.; George R. Zbârcea, (Tărlungeni) 30 cr.; Dumitru Peneș, (Tărlungeni) 50 cr.; Dumitru D. Peneș, (Tărlungeni) 40 cr.; Nicolae Frățila, (Tărlungeni) 40 cr.; Radu Moșoiu, (Tărlungeni) 20 cr.; discul bisericeii gr. or. din Tărlungeni 40 cr.; Radu Mușat, (Tărlungeni) 20 cr. și Toader Besichea (Tărlungeni) 20 cr. — suma 7 fl. 20 cr. v. a.

29. Dela On. domn George Codru, notar cerc. în Drăguș 2 fl. 50 cr.; colectați prin primariul Dănilă Popa din comuna Viștea superioară — suma 2 fl. 50 cr. v. a.

30. Dela On. domn D. C. Panțu, comerciant în Brăila (România) 170 lei noi; colectați dela p. t. domni: D. C. Panțu, comerciant (Brăila) 10 lei noi, Aureliu Bunea, co-

*) Indată ce vom dispune de spațiu vom reproduce în „Foiță” și câteva capitluri mai de interes. Red.

merciant (Brăila) 2 lei noi, Costache C. Panțu, comerciant (Brăila) 1 leu nou, Nicolau S. Bîrzănescu, farmacist (Brăila) 8 lei noi, Anonim (Brăila) 1 leu nou, C. I. Oltean, contabil (Brăila) 2 lei noi, P. Bancotescu, comisionar (Brăila) 10 lei noi, Anonim (Brăila) 4 lei noi, G. Avisalom, comisionar (Brăila) 2 lei noi, Anonim (Brăila) 3 lei noi, I. Petrescu, învățător (Brăila) 1 leu nou, I. N. Frateș, comerciant (Brăila) 5 lei noi, I. Al. Frateș, comerciant (Brăila) 5 lei noi, Stefan Beloiu, comerciant (Brăila) 6 lei noi, Nicolae V. Perlea, comerciant (Brăila) 10 lei noi, și Societatea „Carpații” Secția II-a din Brăila 100 lei noi — suma 170 lei noi; — Suma aceasta de 170 lei noi în bancnote românești s'a pretăcut la societatea de economi „Furnica” din Făgăraș în 72 fl. v. a.

31. Bucatele — grâu și cucuruz — cari s'au mai adu-

nat în cancelaria comunală din Galați, s'a vîndut și s'a primit 2 fl. 80 cr. v. a. pentru ele.

Sumele de sub punctele 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, și 31 a dărei acesteia de samă, care fac la olaltă 125 fl. 87 cr. s'a împărțit nenorociților incendiați din Galați în 11 Septembrie 1887 st. n.

Preste tot la acest comitet de ajutorare s'a adunat și împărțit până acuma următoarele sume de bani:

- a) 400 fl. 80 cr. împărțiți incendiaților la 10 Maiu a. c. st. n.
 b) 126 fl. 61 cr. împărțiți incendiaților la 5 Iunie a. c. st. n.
 c) 125 fl. 87 cr. împărțiți incendiaților la 11 Septembrie a. c. La olaltă dar s'a adunat și împărțit suma de 652 fl.

28 cr., ce desigur a contribuit la alinarea multora suferințe și lipse.

Le mulțămim deci din inimă onoraților domni colec-tanți și generoșilor contribuenți în numele nenorociților incendiați din Galați, și vom publica și mai departe ori-ce ajutoare, cari vor mai incurge și după aceasta în favorul nenorociților din această comună.

Galați, 16 Septembrie, 1887 st. n.

Ioan Turcu,
președ. comit. de ajut.

Nicolau Aron,
secret. com. de ajut.

Loterie.

Mercuri în 19 Octombrie 1887.

Brünn: 78 60 3 19 12

Nr. 689. [1715] 1—3

CONCURS.

Pentru parochia vacantă de clasa III Chinceș cu filia Petrilaca română, protopresbiteratul Tîrnavei inferioare, se escrie prin aceasta concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

1. Porțiune canonică în mărime de 11 jugere 1284 °□ arătoriu și fînaș, între cari se cuprind și curtea și grădina parochială.

2. Dela 90 fumuri, câte o ți de lucru, cu intertenția parochului, și celelalte venite stolari, cari toate la olaltă dau un venit anual de 239 33 cr. v. a.

Doritorii de a compete la aceasta parochia, au să-și aștearnă petițiunile instruite conform statutului organic și regulamentului pentru parochii, până la terminul suscitât la subscrișul oficiu.

Cetatea de baltă, 30 Iunie, 1887. În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiu protopresbiteral gr. or. al Tîrnavei inferioare.

Nicolae Todoran,
protopresbiter.

Nr. 315. [1716] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei din comuna Loman de clasa a III devenită vacantă, se escrie în sensul notei preavenerate dela 30 Iunie 1887 Nr. 2588. B. de a doua oară concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare, pe lângă următoarele emolumentele:

1. Dela 260. titula salar à 1 fl. de familie . . . . . fl. 260.—

2. La umblarea cu crucea în ajunul bobotezei dela fie-care familie 30 cr. . . . . fl. 78.—

3. Dela boteze, cununii, îngropăcuni tacele regulate dau . . . . . fl. 99.20

4. Dela alte venite stolare regulate . . . . . fl. 29.10
 Suma . . . . . fl. 466.39

Doritorii de a ocupa această parochie mărginașă și risipită pe mai multe plaiuri au să-și subștearnă suplicile instruite în mod legal oficiului protopresbiteral subsemnat până la terminul suprastatorit.

Sebeș, în 16 Septembrie, 1887. Oficiu protopresbiteral gr. or.

Ioan Tipeiu,
protopresb.

Nr. 411. [1709] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului Zarandului se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

1. Crăciunești, cu salar anual de 100 fl., quartir gratuit și 2 orgii de lemne.

2. Rovina, cu salar anual de 120 fl., quartir gratuit și 2 orgii de lemne.

3. Seliște, cu salar anual de 80 fl., quartir gratuit și 2 orgii de lemne.

4. Trestia, cu salar anual de 80 fl., quartir gratuit și 2 orgii de lemne.

Cererile concursuali, instruite conform legilor în vigoare sunt a se trimite subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus indicat. Dela oficiu protopresbiteral gr. or. al Zarandului.

Brad, la 22 Septembrie, 1887.

Vasilu Dămian,
protopresbiter.

Nr. 333. [1710] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunii învățătoresci din comuna Săsciori se escrie concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare.

Salarul învățătorului este de 200 fl., din cassa bisericeii, cortel în edificiul scoalei și lemne pentru foc.

Cei ce vor reflecta la numita stațiune învățătorescă au a-și subșterne suplicile instruite, în sensul legii, oficiului protopresbiteral subsemnat în terminul provădūt, — se pottesce mai departe dela concurenți să scie tipicul și cântările bisericesci pentru a putea cânta în o strană dumineca și sêrbătoarea, și să poată instrua 3 oare pe săptămână pe elevi în cântări.

Sebeș, în 26 Septembrie, 1887.

Oficiu protopresbiteral gr. or.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 316. [1711] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de clasa a III-a din comuna Răcătău, se escrie în sensul ordinului Preaveneratului Consistoriu dto 17 Martiu 1887 Nr. 1136 B. pentru a doua oară concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. Dela 115 familii câte o ferdela de bucate în grăunțe de familie computată ferdela cu 16 cupe vechi acestea dau . . . . . fl. 115.—

2. Folosința casei parochiale, grădina și progadia . . . . . fl. 30.—

3. Dela frunzêrile ce se dau din pèdurea bisericeii sinodul cu comitetul parochial asigură un venit de . . . . . fl. 60.—

4. Venitele stolare regulate dau până . . . . . fl. 42.90

5. La bobotează dela umblarea cu crucea dela 115 familii câte 2 cupe grâu, coaste și alte prinoase à 30 cr. de familie fac . . . . . fl. 34.50

6. Dela părăstase și alte daruri . . . . . fl. 80.—

7. Dela cununa anului și dela pasci . . . . . fl. 32.—

8. Dela eşirea cu litiia la hotar și sântirea apei la zile anumite și usitate . . . . . fl. 10.—

9. Dela molitvele, cari se cetesc în posturi . . . . . fl. 12.—

Suma . . . . . fl. 416.40

Cei ce doresc să ocupe aceasta parochie au să-și îndrepte petițiunile provădute cu documentele prescrie

în statutul organic și regulamentul pentru parochii subsemnatului oficiu protopresbiteral până la terminul sus arătat.

Sebeș, în 16 Septembrie, 1887.

Oficiu protopresbiteral gr. or.

Ioan Tipeiu,
protopresb.

Nr. 477. [1712] 3—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de paroch în parochia de clasa III-a Muncel cu filia Fălcușă se escrie prin aceasta concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

I. În marea Muncel:

1. Porțiune canonică, constătătoare din 3 jug. 1014 °□ grădina, — 6 jug. 1299 °□ agrii, — 11 jug. 1096 °□ livezi și 544 °□ pășune cu un venit anual de . . . . . fl. 100 —

2. Câte o ți de lucru cu palma dela 30 de căsi à 20 cr. . . . . fl. 6.—

3. Pentru molitvă la Nascerea Domnului câte o cupă de fasole dela 30 căsi à 5 cr. fl. 1.50

4. Stolele usitate, și anume: a) un botez 30 cr. b) o cunună 2 fl.; c) o înmormântare mare 2 fl. 60 cr., una mică 60 cr.; d) sântirea apei mici 20 cr.; e) molitvă la Botezul și Învierea Domnului dela 30 căsi câte 10—10 cr. cari toate dau un venit anual de fl. 27.—

5. Pentru alte funcțiuni împreunate cu servițiul intern și estern bisericesc . . . . . fl. 3.—

II. În filia Fălcușă:

1. Dela 50 de căsi câte o ferdelă mare (à 20 cupe) cucuruz sfărmat à 1 fl. . . . . fl. 50.—

2. Dela fiecare casă câte doue zile de lucru cu palma fl. 20.—

3. Pentru molitvă la Nascerea Domnului câte o cupă de fasole dela fie-care casă à 5 cr. . . . . fl. 2.50

4. Stolele usitate, și anume: a) un botez 50 cr. b) o cunună 2 fl. — c) o înmormântare mare 2 fl. 80 cr., ear una mică 60 cr. — d) sântirea apei mici 30 cr. — e) molitvă la Botezul și Învierea Domnului câte 10-10 cr. dela fie-care casă, — cari toate dau un venit anual de fl. 34.—

5. Pentru alte funcțiuni împreunate cu servițiul intern și estern bisericesc . . . . . fl. 6.—

Suma 250 fl.—

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și subșterne petițiunile concursuali instruite conform prescrișilor statutului organic și regulamentului pentru parochii la subsemnatul oficiu protopresbiteral în terminul deschis.

Deș, 18 Iuliu, 1887.

Oficiu protopresbiteral al tractului greco-or. Deș în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Teodor Herman,
protopresbiter.

[1713]

2—3

Pnblicațiune.

Din partea subscrișului, ca curator se-cuestral al eredității lui Constantin și Ioan Mariaș, prin aceasta se face cunoscut tuturor, cari au dorință, ca ereditatea susnumiților dimpreună cu averea văduvei Paladia Mariaș născută Biriș aflătoare pe hotarul Visuei constătătoare din 500 jugere pământ comasat, și pe hotarul Budatelecului din 200 jugere așiderea comasat, cari doue table de pe ambe hotarêle se împreună la olaltă, — sunt a se da în arândă începând din 1888 Aprilie 24 pe 4 ani, pe lângă condițiuni moderate. — Informațiuni precum și condițiunile esarendării se pot primi în toată vremea dela subscrișul în Visuia.

Visuia, în 9 Octobrie 1887.

Stefan Rusu,
curator.

NB. Fên cu deosebire pentru oi calitatea primă preste 200 carê și pășune de toamnă și primăvară pentru oi pe o estensiune de 1400 jugere loc comasat.

[1714]

2—2

Anunțiu!

La subscrișul este loc vacant pentru o calfă

cu purtări solide și pentru un învățacel

în etate de circa 13—14 ani, ambii români, în negustoria sa de diferite mărfuri; acestia se vorbească limbile trebuincioase. Ofertele se primesc până la 3/15 Novembre a. e.

Grigorie Mateiu.

Picături de stomach Mariazeller,

care lucră de minune în contra tuturor boalelor de stomach.

Nesemnat mai bun, ca ori cari altele, pentru lipsa de apetit, și slăbiciunea stomachului, respirație, vînturi, răgăeli acre, colică, catar de stomach, acreală, formarea de peatră, producerea de prea multă flegmă, gîlbînare, greață și vîrsături, (vomări), durere de cap (în cazul cînd provine dela stomach), convulsiuni de stomach, constipațiune sau încetare, încălcarea stomachului cu mîncări și beuturi, limbrici, splină, ficat, și hemoroizi. Prețul unei sticle dimpreună cu manuducerea la întrebunțarea lor 35 cr., o sticlă duplă 60 cr.

Espositul-Central prin farmacistul Carl Brady, Kremsier (Moravia).

Picăturile de stomach Mariazeller nu sunt un arcan. Părțile constitutive sunt arătate la fie care sticlă pe esplicarea la întrebunțarea lor. Veritabile se pot căpăta mai în toate farmaciile.

Avis! Picăturile veritabile de stomach Mariazeller, se falsifică și imitează în multe părți. Ca semn al veritabilității, are să se ia totdeana, embalgia cu care se învîlesce sticla, și care e rșie și în partea de deasupra provădută cu marca fabricii, avînd pe lângă aceasta de a se mai observa, ca esplicarea la întrebunțarea lor, care se află la fie care sticlă să fie imprimată în tipografia lui H. Gusek în Kremsier.

Veritabile se pot căpăta: Sibiu, farmacia Wilh. Morscher, farmacia Karl Müller, farmacia August Teutsch. — Orăștie, farmacia George Deak, farmacia Ios. Graffius, farmacia N. Vlad. — Avrig, farmacia Keszler. — Sătulung, farmacia Gustav Iekelius. — Alba-Iulia, farmacia Iul. Fröhlich. — Mediaș, farmacia Schuster. — Sas-Sebeș, farmacia Ludwig Binder, farmacia I. C. Reinhard. — Aiud, farmacia Em. Kovács. — Petroșeni, farmacia G. Gerbert. — Mercuria, farmacia Chr. Fr. Schimert.

[1707] 2-52